



Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTA HENRIKA SAUGMANDSGORA ĒES [*HENRIK SAUGMANDSGAARD ØE*]
SECINĀJUMI,
sniegti 2016. gada 7. aprīlī*

Lieta C-4/15

**Staatssecretaris van Financiën
pret
Argos Supply Trading BV**

(Hoge Raad der Nederlanden (Nīderlandes Augstākā tiesa) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Procedūra “izvešana pārstrādei” —
Kompensācijas produkti — Ievedmuitas nodokļi — Pilnīgs vai daļējs atbrīvojums —
Atļaujas piešķiršana — Saimnieciskie nosacījumi — Kopienas pārstrādātāji — Regula (EEK)
Nr. 2913/92 — 148. panta c) punkts — Tiesību ļaunprātīga izmantošana

I – Ievads

1. Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par Padomes 1992. gada 12. oktobra Regulas (EEK) Nr. 2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa izveidi**, kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2005. gada 13. aprīļa Regulu (EK) Nr. 648/2005*** (turpmāk tekstā – “Muitas kodekss”), 148. panta c) punkta interpretāciju.
2. Šis lūgums iekļaujas tiesvedībā starp *Staatssecretaris van Financiën* (valsts sekretārs finanšu lietās, Nīderlande) un sabiedrību *Argos Supply Trading BV* (turpmāk tekstā – “*Argos*”) saistībā ar Nīderlandes muitas iestāžu atteikumu lūgumam piešķirt atļauju piemērot procedūru “izvešana pārstrādei”, ko iesniegusi šī sabiedrība.
3. Ar prejudiciālo jautājumu Tiesa ir aicināta izskaidrot Muitas kodeksa 148. panta c) punktā minēto ekonomisko nosacījumu, ar kuriem tiek reglamentēta šādas atļaujas piešķiršana, piemērošanas jomu. Konkrētāk, *Hoge Raad der Nederlanden* (Nīderlandes Augstākā tiesa) vēlas iegūt konkrētus precizējumus attiecībā uz “Kopienas pārstrādātāju” jēdzienu šīs tiesību normas izpratnē, ciktāl kā saimnieciski nosacījumi ir norādīta nopietna kaitējuma Kopienas pārstrādātāju būtiskām interesēm neesamība.

* Oriģinālvaloda – franču.

** OV L 302, 19. lpp.

*** OV L 117, 13. lpp.

II – Atbilstošās tiesību normas

A – Savienības tiesības

1) Regula (EEK) Nr. 2473/86

4. Padomes 1986. gada 24. jūlija Regulā (EEK) Nr. 2473/86 par pagaidu ieviešanas režīma atvieglojumiem un standarta apmaiņas sistēmu**** bija paredzēti procedūrai “izvešana pārstrādei” piemērojami noteikumi līdz Muitas kodeksa stāšanās spēkā brīdim.

5. Šīs regulas preambulas 1., 4. un 6. apsvērumā bija noteikts:

“tā kā starptautiskās darba dalīšanas ietvaros daudzi Kopienas uzņēmumi izmanto procedūru “izvešana pārstrādei”, proti, preču eksportu, lai pēc pārstrādes, apstrādes vai labošanas tās reimportētu; tā kā šīs procedūras izmantošana tiek pamatota ar saimnieciska un tehniska rakstura iemesliem;

[..]

tā kā ir jāparedz pilnīgs vai daļējs atbrīvojums no ievadmuitas nodokļiem, kas piemērojami kompensācijas produktiem vai precēm, ar kurām tos aizstāj, lai izvairītos no tā, ka preces, kas tiek eksportētas no Kopienas pārstrādes nolūkā, netiek apliktas ar nodokļiem;

[..]

tā kā muitas iestādēm ir jāatsaka procedūras “izvešana pārstrādei” izmantošana, ja pastāv nopietna kaitējuma Kopienas pārstrādātāju būtiskām interesēm risks.

[..]” [Neoficiāls tulkojums]

2) Muitas kodekss

6. Muitas kodeksa 84. un nākamajos pantos tiek ieviestas dažādas muitas procedūras ar saimniecisku nozīmi. Tajās ir ietvertas it īpaši procedūras “izvešana pārstrādei” un “pārstrāde muitas kontrolē”.

7. Atbilstoši šī kodeksa 85. pantam, “lai izmantotu kādu muitas procedūru ar saimniecisku nozīmi, ir vajadzīga muitas dienestu izdota atļauja”.

a) Tiesību normas par procedūru “izvešana pārstrādei”

8. Minētā kodeksa 145. pantā ir minēts:

“1. Procedūra “izvešana pārstrādei” [..] atļauj Kopienas preces uz laiku izvest no Kopienas muitas teritorijas apstrādei un tajā iegūtos produktus laist brīvā apgrozībā ar pilnīgu vai daļēju atbrīvojumu no ievadmuitas nodokļa.

2. Kopienas preču pagaidu izvešana paredz izvedmuitas nodokļu, tirdzniecības politikas pasākumu un citu izvešanas formalitāšu piemērošanu, kas paredzēta Kopienas preču izvešanai no Kopienas muitas teritorijas.

**** OV L 212, 1. lpp.

3. Izmantotas šādas definīcijas:

- a) “pagaidām izvedamās preces” nozīmē preces, kas nodotas procedūrā “izvešana pārstrādei”;
- b) “pārstrādes darbības” nozīmē 114. panta 2. punkta c) apakšpunkta pirmajā, otrajā un trešajā ievilkumā minētās darbības;
- c) “kompensācijas produkti” nozīmē visus produktus, kas iegūti pārstrādes darbībās;

[..].”

9. Saskaņā ar tā paša kodeksa 148. panta c) punktu “izvešanas pārstrādei” atļauju dod vienīgi, “ja atļauja izmantot procedūru “izvešana pārstrādei” nenodara nopietnu kaitējumu Kopienas pārstrādātāju būtiskajām interesēm (saimnieciskie nosacījumi)”.

10. Muitas kodeksa 151. panta 1. punktā ir paredzēts, ka “pilnīgu vai daļēju atbrīvojumu no ievedmuitas nodokļiem, kas paredzēts 145. pantā, nosaka, atskaitot no ievedmuitas nodokļu summas, kas piemērojama kompensācijas produktiem, kurus laiž brīvā apgrozībā, tādu ievedmuitas nodokļu summu, kas tajā pašā dienā būtu piemērojama pagaidām izvedamām precēm, ja tās ievestu Kopienas muitas teritorijā no valsts, kurā veikta to pārstrāde vai pēdējā pārstrādes darbība”.

11. Šī kodeksa 114. panta 2. punkts ir formulēts šādi:

“Sekojošiem jēdzieniem ir šāda nozīme:

[..]

c) pārstrādes darbības:

- darbības ar precēm, ieskaitot to uzstādīšanu, montāžu vai pierīkošanu citām precēm,
- preču pārstrādi,
- preču labošanu, ieskaitot to atjaunošanu un savešanu kārtībā,

un

- saskaņā ar Komitejas procedūru noteiktu konkrētu preču izmantošana, kuru nav kompensācijas produktos, bet kuras vajadzīgas šādu produktu saražošanai vai sekmē to, pat ja tās šajā procesā tiek pilnīgi vai daļēji izlietotas;

[..].”

b) Tiesību normas par procedūru “pārstrāde muitas kontrolē”

12. Muitas kodeksa 130. pantā ir noteikts, ka “pārstrāde muitas kontrolē ļauj Kopienas muitas teritorijā izmantot ārpuskopienas preces, nepiemērojot tām ievedmuitu vai tirdzniecības politikas pasākumus, darbībās, kas maina to raksturu vai stāvokli, un šādu darbību rezultātā radušos produktus laist brīvā apgrozībā ar tiem atbilstošu ievedmuitas nodokļa likmi. Šādi produkti saucami par pārstrādes produktiem”.

13. Šī kodeksa 133. pantā ir noteikts:

“Atļauju izsniedz:

[..]

e) ja ir izpildīti procedūras nosacījumi, kas palīdz radīt vai saglabāt kādu pārstrādes nozari Kopienā, nekaitējot līdzīgu preču ražotāju būtiskajām interesēm Kopienā (saimnieciskie nosacījumi). Gadījumus, kad ekonomiskos nosacījumus uzskata par izpildītiem, var noteikt saskaņā ar komitejas procedūru.”

3) Jaunais Muitas kodekss

14. Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 9. oktobra Regulas (ES) Nr. 952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu (pārstrādāta versija)***** (turpmāk tekstā – “jaunais Muitas kodekss”), 211. pantā turpmāk ir paredzēti atļaujas [piešķiršanas] nosacījumi, kas piemērojami visu muitas saimniecisko procedūru kopumā (sauktas par “īpašajām procedūrām”). Saskaņā ar šīs tiesību normas 4. punkta b) apakšpunktu, kurā reglamentētas īpaši pārstrādes procedūras*****, atļauju piešķir tikai tad, ja, it īpaši, “ar pārstrādes procedūras atļauju netiktu nelabvēlīgi ietekmētas Savienības ražotāju būtiskās intereses (ekonomiskie nosacījumi)”. Atbilstoši jaunā Muitas kodeksa***** 288. pantam minētā tiesību norma ir jāpiemēro no 2016. gada 1. maija.

4) Īstenošanas regula

15. Komisijas 1993. gada 2. jūlija Regulas (EEK) Nr. 2454/93, ar ko nosaka īstenošanas noteikumus Regulai Nr. 2913/92 (OV L 253, 1. lpp.), kas grozīta ar Komisijas 2007. gada 28. februāra Regulu (EK) Nr. 214/2007 (OV L 62, 6. lpp.; turpmāk tekstā – “Īstenošanas regula”), III sadaļā “Muitas procedūras ar saimniecisku nozīmi” ir ietverta 1. nodaļa “Pamata noteikumi, kas kopīgi vairākām procedūrām”.

16. Šīs nodaļas ietvaros šīs regulas 502. pantā ir noteikts:

“1. Izņemot gadījumus, kad saskaņā ar [6. nodaļu] tiek uzskatīts, ka saimnieciskie nosacījumi ir izpildīti, atļauju nedod, iekams muitas dienesti nav saimnieciskos nosacījumus pārbaudījuši.

[..]

4. Attiecībā uz izvešanu pārstrādei (6. nodaļa) pārbaudē noskaidro, vai:

- a) apstrādes veikšana ārpus Kopienas radītu nopietnu neizdevīgumu Kopienas apstrādātājiem vai
- b) apstrādes veikšana Kopienā ir saimnieciski neizdevīga vai nav iespējama tehnisku iemeslu vai līgumsaistību dēļ.”

**** OV L 269, 1. lpp.

***** Tajās ir ietverta izvešana pārstrādei un ieviešana pārstrādei (pārstrāde muitas kontrolē, kā tas ir norādīts jaunā Muitas kodeksa preambulas 50. apsvērumā, ir apvienota ar pēdējo minēto [ieviešana pārstrādei] procedūru).

***** Kas labots ar Labojumu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 952/2013 (2013. gada 9. oktobris), ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu (OV L 287, 90. lpp.).

17. Atbilstoši minētās regulas 503. panta a) punktam attiecīgie muitas dienesti var īstenot saimniecisko nosacījumu pārbaudi ar Komisijas līdzdalību. Tās pašas regulas 504. pantā šādos formulējumos ir reglamentēta procedūra, kāda jāveic, izmantojot šo iespēju:

“1. Ja uzsākta pārbaude saskaņā ar 503. pantu, lieta nosūtāma Komisijai. Tajā ir jau izdarītās pārbaudes rezultāti.

2. Komisija nosūta saņemšanas apstiprinājumu vai paziņojumu attiecīgajiem muitas dienestiem, ja rīkojas pēc savas ierosmes. Apspriežoties ar tiem, Komisija nosaka, vai saimnieciskie nosacījumi jāpārbauda Komitejā.

[..]

4. Komitejas slēdzienu ņem vērā attiecīgie muitas dienesti un citi muitas dienesti, kuri nodarbojas ar līdzīgām atļaujām vai pieteikumiem.

[..]”

18. Saskaņā ar Īstenošanas regulas 551. panta 1. punktu “kārtība pārstrādei muitas kontrolē piemērojama precēm, kuru apstrādē rodas produkti, kam piemērojams zemāks ievadmuitas nodoklis nekā ievadprecēm”.

19. Šīs regulas 585. panta 1. punktā, kas ir ievietots III sadaļas 6. nodaļā “Izvešana pārstrādei”, ir paredzēts, ka, “izņemot gadījumus, kad ir liecības par pretējo, Kopienas pārstrādātāju būtiskās intereses nav uzskatāmas par smagi aizskartām”.

B – Starptautiskās tiesības

20. Starptautiskā konvencija par muitas procedūru vienkāršošanu un saskaņošanu, kas parakstīta Kioto 1973. gada 18. maijā, tās pārskatītajā redakcijā (turpmāk tekstā – “pārskatītā Kioto konvencija”) ir stājusies spēkā 2006. gada 3. februārī. Šīs konvencijas mērķis, kā tas izriet no tās preambulas, ir vienkāršot un harmonizēt līgumslēdzēju pušu muitas procedūras.

21. Minētajā konvencijā ir ietverts viens vispārīgs pielikums, kā arī vairāki speciālie pielikumi *****. Katram pielikumam ir pievienots komentārs, kas nav saistošs līgumslēdzējām pusēm *****.

22. Pārskatītās Kioto konvencijas speciālā pielikuma F “Pārstrāde” 2. nodaļā ir paredzēti noteikumi, ko piemēro izvešanai pārstrādei. Pārskatītās Kioto konvencijas speciālajam pielikumam F pievienoto komentāru (turpmāk tekstā – “Kioto komentāri”) 2. nodaļas ar nosaukumu “Izvešana pārstrādei” sadaļā “Saimnieciskie nosacījumi” ir noteikts:

“Atļauja izmantot procedūru “izvešana pārstrādei” netiek piešķirta, ja plānotie darījumi var nodarīt nopietnu kaitējumu valsts pārstrādātāju vai ražotāju būtiskajām interesēm.

Procedūras “izvešana pārstrādei” ietvaros valsts ekonomiskās intereses noteikt ir grūti, ņemot vērā to, ka, ja šī procedūra nozīmē būtiskas priekšrocības darbaspēkam ārvalstīs, tās aspekts ir arī valsts ražotāju ražošanas izmaksu samazinājums.

***** Pārskatītās Kioto konvencijas 4. panta 1. punkts.

***** Pārskatītās Kioto konvencijas 4. panta 4. punkts. Saskaņā ar šīs konvencijas 1. panta g) punktu šie komentāri veido “Vispārīgā pielikuma, Speciālo pielikumu un tajos esošo Nodaļu normu skaidrojumu kopumu.”

Tātad ir jāatrod līdzsvars starp valsts ražotāju ražošanas kopējo izmaksu maksimālo samazinājumu, pateicoties iespējai noslēgt apakšlīgumus ārvalstīs, un apstrādes darījumu rezervēšanu citiem valsts uzņēmējiem, riskējot padarīt valsts ražošanu mazāk konkurētspējīgu [neoficiāls tulkojums].”

23. Savienība pievienojās Kioto konvencijai ar Padomes 2003. gada 17. marta Lēmumu par Eiropas Kopienas pievienošanu Starptautiskās konvencijas par muitas procedūru vienkāršošanu un saskaņošanu (Kioto konvencija) grozījumu protokolam*****. Tomēr Savienība nepievienojās grozījumu protokola III papildinājumam, kurš atbilst pārskatītās Kioto konvencijas īpašajiem pielikumiem*****.

III – Pamatlieta, prejudiciālais jautājums un tiesvedība Tiesā

24. 2008. gada 30. jūnijā *Argos* iesniedza Nīderlandes muitas inspektoram lūgumu atbilstoši Muitas kodeksa 85. pantam, lai tai tiktu izsniegta atļauja izvešanai pārstrādei. Šī sabiedrība plānoja piemērot šo procedūru Kopienas izcelsmes benzīnam, ko paredzēts eksportēt, lai to sajauktu ar trešo valstu izcelsmes bioetanolu, kas nav laists brīvā apgrozībā Savienībā. Šīs sajaukšanas, kuru veido aptuveni 15 benzīna vienību un 85 bioetanolā vienību attiecība, rezultātā *Argos* iegūtu etanolu 85 (turpmāk tekstā – “E85”) – biodegvielu, kas izmantojama dažos tā sauktos “pielāgojamai degvielai” pielāgotos transportlīdzekļos.

25. Saskaņā ar šo lūgumu *Argos* plānoja veikt minēto sajaukšanu atklātā jūrā. Benzīns un bioetanol Nīderlandes ostā tiktu iekrauti kuģī divos atsevišķos nodalījumos, kurus šķir starpsiena. Kad kuģis būtu nokļuvis ārpus Savienības teritoriālajiem ūdeņiem, šī starpsiena tiktu izņemta tā, lai abas sastāvdaļas sajaucas, viļņu iedarbībai veicinot šo procesu. Pēc tam kuģis atgrieztos atpakaļ Nīderlandē.

26. Šādi iegūtais E85 tad tiktu deklarēts muitā laišanai brīvā apgrozībā Savienībā, piemērojot šim produktam atbilstošo muitas nodokli (6,5% likme *ad valorem*). Muitas procedūras “izvešana pārstrādei” piemērošana ļautu *Argos* izmantot šī nodokļa samazinājumu, atskaitot summu, kas ir vienāda ar muitas nodokli (4,7% likme *ad valorem*), kurš tajā pašā datumā būtu piemērojams Kopienas izcelsmes benzīnam, ja tas tiktu importēts un laists brīvā apgrozībā Savienībā no izcelsmes vietas, kurā tas ir ticis sajaukts.

27. Atzinuma saņemšanai muitas inspektors iesniedza *Argos* lūgumu Eiropas Komisijai, lai tā pārbaudītu, vai ir izpildīti visi saimnieciskie nosacījumi, no kuriem saskaņā ar Muitas kodeksa 148. panta c) punktu ir atkarīga procedūras “izvešana pārstrādei” atļaujas piešķiršana*****. Tad Komisija lūdza Muitas kodeksa komiteju (turpmāk tekstā – “Komiteja”)***** sniegt atzinumu.

28. Komiteja uzskatīja, ka ir jāatsaka *Argos* procedūras “izvešana pārstrādei” izmantošana, pamatojoties uz to, ka visi nosacījumi nav izpildīti. Šis slēdziens tika izdarīts uz to argumentu pamata, ko Komisija bija izvirzījusi Komitejas sapulces laikā, kas notika 2009. gada 11. novembrī. Komisija apgalvoja, ka importētais E85 rada tiešu konkurenci Kopienas bioetanolam, jo E85 sastāvā pamatā ir bioetanol. Turklāt 2008. gadā gandrīz puse Savienības industriāli ražotā etanola ražošanas jaudas esot palikusi neizmantojama. Pēc Komisijas domām, bioetanolā imports lielos apjomos tādējādi radītu nopietnu Kopienas bioetanolā ražotāju būtisko interešu aizskārumu.

29. Ar 2010. gada 13. aprīļa lēmumu muitas inspektors, atsaucoties uz šiem argumentiem, noraidīja *Argos* lūgumu.

***** OV L 86, 21. lpp.

***** Skat. Lēmuma 2003/231 1. panta 1. punktu un preambulas 2. apsvērumu.

***** Kā tas ir atļauts ar Īstenošanas regulas 503. panta a) punktu.

***** Atbilstoši Īstenošanas regulas 504. pantam.

30. Pēc tam, kad *Rechtbank te Haarlem* (Hārlemas tiesa) bija noraidījusi tās prasību, *Argos* iesniedza apelācijas sūdzību *Gerechthof te Amsterdam* (Amsterdamas apelācijas tiesa). Šī tiesa atcēla pirmās instances lēmumu, uzskatot, ka it īpaši ir jāizvērtē, vai Kopienas benzīna pārstrāde par E85 procedūras “izvešana pārstrādei” gaitā izraisītu aizskārumu nevis Kopienas bioetanolā ražotājiem, bet gan Kopienas E85 ražotājiem. Taču, pēc minētās tiesas domām, tā kā muitas inspektors bija uzskatījis, ka viņa rīcībā nav elementu, kas norādītu uz to, ka ar prasīto procedūru varētu tikt nodarīts aizskārumus pēdējo minēto ražotāju būtiskajām interesēm, viņam esot bijis jāuzskata minētās procedūras saimnieciskie nosacījumi par izpildītiem atbilstoši Īstenošanas regulas 585. panta 1. punktā paredzētajai prezumpcijai. Tad valsts sekretārs finanšu lietās iesniedza kasācijas sūdzību *Hoge Raad der Nederlanden* (Nīderlandes Augstākā tiesa).

31. Šī tiesa uzskata, ka apelācijas tiesvedības iznākums ir atkarīgs no “Kopienas pārstrādātāju” jēdziena Muitas kodeksa 148. panta c) punkta izpratnē interpretācijas un, it īpaši, no jautājuma, vai šajā gadījumā šajā jēdzienā ir ietverti Kopienas bioetanolā ražotāji.

32. Minētajai tiesai ir šaubas it īpaši attiecībā uz jautājumu, vai uz procedūru “izvešana pārstrādei” pēc analogijas ir jāattiecinā secinājums, ko Tiesa izdarīja spriedumā *Friesland Coberco Dairy Foods* ***** attiecībā uz procedūru “pārstrāde muitas kontrolē”. No šī sprieduma izriet, ka šīs pēdējās minētās procedūras saimniecisko nosacījumu izvērtēšanas nolūkā ir jāņem vērā gan pārstrādes rezultātā iegūtā produkta Kopienas ražotāju saimnieciskās intereses, gan šīs pārstrādes procesā izmantoto izejvielu Kopienas ražotāju intereses.

33. Šajos apstākļos iesniedzējtiesa nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“Vai, novērtējot saimnieciskos nosacījumus, kas ir prasīti attiecībā uz procedūru “ievešana pārstrādei”, [Muitas kodeksa] 148. panta c) punkta jēdziens “Kopienas pārstrādātāji” ir jāinterpretē tādējādi, ka ar to saprot arī Kopienas izejvielu vai pusfabrikātu, kas ir līdzīgi produktiem, kuri pārstrādes procedūrā ir pārstrādāti kā ārpuskopienas preces, ražotājus?”

34. Rakstveida apsvērumus iesniedza *Argos*, Grieķijas un Nīderlandes valdības, kā arī Komisija. 2016. gada 13. janvāra tiesas sēdē piedalījās *Argos*, Nīderlandes valdība un Komisija.

IV – Novērtējums

A – Ievada apsvērumi

35. Pamatlietas pamatā ir Nīderlandes muitas iestāžu atteikums piešķirt *Argos* atļauju izmantot procedūru “izvešana pārstrādei” darbībai, kuras būtība ir eksportēt atklātā jūrā Kopienas benzīnu, lai tur to sajauktu ar ārpuskopienas bioetanolu un pēc tam importētu šādi iegūtu E85 *****.

36. Kā šī sabiedrība apliecināja tiesas sēdē, šīs darbības veikšanu atklātā jūrā noteica vienīgi vēlēšanās iegūt priekšrocību starp atšķirīgu bioetanolā un E85 aplikšanu ar muitas nodokli.

***** C-11/05, EU:C:2006:312.

***** Netiek apstrīdēts, ka šāda sajaukšana veido “pārstrādes darbību” Muitas kodeksa 114. panta 2. punkta c) apakšpunkta izpratnē.

37. Tā kā bioetanols tiek uzskatīts par lauksaimniecības produktu, tam šajā ziņā tiek piemērots ievadmitas nodoklis, kas, pēc Komisijas domām, patlaban atbilst aptuveni 40 % *ad valorem* aplikšanai ar nodokli *****. Kad tas, pat ļoti mazās proporcijās, ir sajaukts ar benzīnu, šis produkts zaudē savas lauksaimniecības produkta īpašības, kļūstot par ķīmisku produktu, kam ir piemērojams nodoklis ar likmi 6,5 % *ad valorem* *****.

38. Tarifs, kas attiecas uz gala produktu (E85), tātad ir zemāks par to, kas attiecas uz ārpuskopienas izcelsmes izejvielām vai pusfabrikātiem (turpmāk tekstā kopā – “starpprodukti” *****), kuri tiek izmantoti šī produkta (bioetanolā) ieguvei. Šādu situāciju parasti kvalificē kā tarifa anomāliju, jo Kopējā muitas tarifā paredzētās likmes vispārīgi palielinās atbilstoši produkta pārstrādes pakāpei *****.

39. *Argos* tiesas sēdē arī precizēja, ka tā vispirms esot lūgusi atļauju iepriekš minēto produktu sajaukšanai procedūrā “pārstrāde muitas kontrolē” *****. Šīs procedūras piemērošana tai būtu ļāvusi Savienībā pārstrādāt ārpuskopienas bioetanolu, nepiemērojot šim produktam ievadmitas nodokli un aplikot ar nodokli vienīgi pārstrādes gala produktu, ko dēvē par “pārstrādes produktu” (E85), saskaņā ar (zemāku) tarifu, kāds uz to ir attiecināms, laižot to brīvā apgrozībā *****. Tikai pēc atteikuma saņemšanas šī sabiedrība otrajā reizē esot lūgusi atļauju īstenot šo sajaukšanu atklātā jūrā, piemērojot procedūru “izvešana pārstrādei”.

40. Šajā stadijā man šķiet lietderīgi uzsvērt, ka *Argos* neizmantoja risinājumu ārpus Savienības sajaukt bioetanolu ar Kopienas benzīnu, kam piemērota izvešanas procedūra *****. Šīs procedūras piemērošana tomēr principā nav atkarīga no iepriekšējās atļaujas saņemšanas *****. Turklāt visiem uzņēmumiem ir ļauts vienkāršāk sajaukt bioetanolu ar ārpuskopienas benzīnu ārpus Savienības, lai to pārstrādātu produktā, kurš iekļaujas tarifa pozīcijā, uz kuru tiek attiecināti viszemākie nodokļi. Tādu sajaukšanas veidu izvēlēšanās turklāt ir sasniedzami ievērojami apmērus *****.

***** Saskaņā ar Komisijas 2007. gada 20. septembra Regulu (EK) Nr. 1214/2007, ar ko groza I pielikumu Padomes Regulā (EEK) Nr. 2658/87 par tarifu un statistikas nomenklatūru un kopējo muitas tarifu (OV L 286, 1. lpp.), nenedaturēts etilspirts ar spirta tilpumkoncentrāciju 80 tilp. % vai vairāk ietilpa apakšpozīcijā 2207 10 00 un tam tika piemērots muitas nodoklis EUR 19,20 par hektolitru. Tāds pats tarifs ir piemērojams arī saskaņā ar Komisijas 2013. gada 4. oktobra Īstenošanas regulu (ES) Nr. 1001/2013, ar ko groza pielikumu Padomes Regulā (EEK) Nr. 2658/87 par tarifu un statistikas nomenklatūru un kopējo muitas tarifu (OV L 290, 1. lpp.).

***** E85 tika uzskatīts par ķīmisku produktu, kas saskaņā ar Regulu Nr. 1214/2007 iekļāvās tarifa apakšpozīcijā 3824 90 97. Ar Regulu Nr. 1001/2013 šis tarifs netika grozīts.

***** Starpprodukta un gala produkta jēdzieni norāda uz saistīto klasifikāciju, kas saistīta ar šī produkta izmantošanu. Tādējādi, piemēram, bioetanols un benzīns saskaņā ar savu paredzēto pielietojumu ir starpprodukti vai gala produkti. Par starpproduktu sauc produktu, kas tiek pārstrādāts nolūkā iegūt citu produktu, kurā tiek iekļauta [šī pirmā] produkta vērtība.

***** Šajā ziņā skat. spriedumu *Wacker Werke* (C-142/96, EU:C:1997:386, 14., 15. un 21. punkts) un ģenerālvokāta M. Pojareša *Maduro* [*M. Poyares Maduro*] secinājumus lietā *Friesland Coberco Dairy Foods* (C-11/05, EU:C:2006:78, 42. punkts).

***** Šāds precizējums tomēr neizriet no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu.

***** Muitas kodeksa 130. pants.

***** Kopienas preces pārstrādei ārpus Kopienas un tai sekojošam kompensācijas produkta importam par tam piemērojamu tarifu pašiem par sevi nav nepieciešama procedūras “izvešana pārstrādei” piemērošana. No tās ir atkarīga vienīgi īpaša muitas režīma atvieglojuma saņemšana, ko sniedz šī procedūra.

***** Skat. Muitas kodeksa 161. un 162. pantu.

***** Skat. Francijas Republikas Valsts kontroles ziņojumu “La politique d’aide aux biocarburants”, *Rapport public thématique – Évaluation d’une politique publique* (2012. gada janvāris, pieejams <http://www.ladocumentationfrançaise.fr/var/storage/rapports-publics/124000047.pdf>, 76. un 107.–110. lpp.).

41. Tomēr, veicot plānoto darbību procedūras “izvešana pārstrādei” ietvaros, *Argos* būtu izmantojusi ne tikai piemērojamos tarifus, kas attiecas uz E85, to vietā, kas tiek piemēroti bioetanolam, bet arī ar E85 saistīto ievadmuitas nodokļa samazinājumu salīdzinājumā ar (fiktīvā) nodokļa, kas piemērojams uz laiku eksportētam benzīnam, apmēru (ar likmi 4,7 % *ad valorem* *****). Faktiski ar šo procedūru tās izmantotajam ir ļauts atskaitīt no ievadmuitas nodokļa, kas piemērojams precēm, kuras iegūtas apstrādes rezultātā, ko dēvē par “kompensācijas produktiem”, ievadmuitas nodokļa summu uz laiku izvedamām precēm, ja tās tiktu ievestas atpakaļ neizmainītas *****.

42. Nīderlandes muitas inspektors šajā gadījumā atteicās piešķirt *Argos* prasīto procedūras “izvešana pārstrādei” atļauju, atsaucoties uz to, ka neesot izpildīta Muitas kodeksa 148. panta c) punktā minētā prasība (kas apzīmēta ar “saimniecisko nosacījumu” jēdzienu), saskaņā ar kuru šādu atļauju var piešķirt vienīgi tad, “ja atļauja izmantot procedūru “izvešana pārstrādei” nenodara nopietnu kaitējumu Kopienas pārstrādātāju būtiskajām interesēm”.

43. Iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai ar “Kopienas pārstrādātāju” jēdzienu šī noteikuma izpratnē tiek norādīts vienīgi uz tiem Kopienas ražotājiem, kas ražo kompensācijas produktam līdzīgu produktu, kura izstrāde ir paredzēta procedūras “izvešana pārstrādei” ietvaros (E85), vai arī uz Kopienas ražotājiem, kas ražo ārpuskopienas starpproduktiem līdzīgus produktus, ko paredzēts iekļaut kā sastāvdaļu pagaidu eksporta precēs to pārstrādes gaitā (bioetanol).

44. Pirms pievērsties šim jautājumam, es atbildēju uz dažiem Grieķijas valdības un Komisijas minētiem argumentiem, ciktāl, lai gan tās formāli nav izvirzījušas minētā jautājuma nepieņemamību, šo argumentu mērķis būtībā ir pārliecināt Tiesu par tā hipotētiskumu.

B – Par pieņemamību

1) Par procedūras “izvešana pārstrādei” piemērojamību darbībām, kas tiek veiktas atklātā jūrā

45. Grieķijas valdība apgalvo, ka procedūra “izvešana pārstrādei” nav piemērojama darbībām, kas notiek atklātā jūrā, jo Muitas kodeksa 151. panta 1. punktā, ņemot vērā tā formulējumu, esot prasīts, lai plānotās darbības tiktu veiktas noteiktā “valstī”.

46. Šajā ziņā es atzīmēju, ka šī kodeksa minētajā 151. panta 1. punktā izmantotais formulējums nav atrodams citās atbilstošās tiesību normās. Faktiski šī kodeksa 145. panta 1. punktā un Īstenošanas regulas 502. panta 4. punktā ir atsauce uz attiecīgi pārstrādes darbībām “izve[dot] no Kopienas muitas teritorijas” un “ārpus Kopienas”.

47. Ņemot vērā šo terminoloģijas atšķirību, ir jāmeklē interpretācija, kas būtu vissaderīgākā ar minētās procedūras mērķi. Tās būtība ir izvairīties no tā, ka Kopienas preces, kas bijušas brīvā aprītē un uz laiku eksportētas nolūkā tās pārstrādāt, netiktu apliktas ar nodokli, tās atkārtoti ievēdot kompensācijas produktu veidā *****. Atbrīvojums no nodokļa, ko cenšas panākt šādā veidā, ir piemērojams neatkarīgi no galamērķa, uz kuru šīs preces tiek uz laiku nosūtītas.

***** Šis benzīns saskaņā ar Regulu Nr. 1214/2007 iekļaujas tarifa apakšpozīcijā 2710 11 45. Šis pats tarifs ir paredzēts turpmāk saskaņā ar Regulu Nr. 1001/2013.

***** Muitas kodeksa 151. panta 1. punkts. Nepiemērojot procedūru “izvešana pārstrādei”, tā kā Kopienas preces zaudē šo statusu, kad tiek izvestas no Savienības muitas teritorijas (Muitas kodeksa 4. panta 8) punkts), pagaidu izvešanas preces, ievēdot tās atpakaļ kompensācijas produktu veidā, tiktu uztvertas tāpat kā ārpuskopienas preces.

***** Skat. Padomes 1975. gada 18. decembra Direktīvas 76/119/EEK par normatīvo un administratīvo aktu saskaņošanu attiecībā uz izvešanas pārstrādi procedūru (OV L 24, 58. lpp.) preambulas 8. apsvērumu; Regulas Nr. 2473/86 preambulas 4. apsvērumu, kā arī spriedumus *Wacker Werke* (C-142/96, EU:C:1997:386, 21. punkts) un *GEFCO* (C-411/01, EU:C:2003:536, 51. punkts). Skat. arī Komisijas 1961. gada 29. novembra ieteikumu dalībvalstīm par tarifu režīmu, kas piemērojams atpakaļ ievestām precēm pēc pagaidu izvešanas pārstrādi, apstrādi vai labošanai (OV 1962, 3, 79. lpp.).

48. No šāda mērķa perspektīvas ir mazsvarīgi, vai minētās preces tiktu pārvestas uz trešās valsts teritoriju vai uz zonu, uz kuru neattiecas nevienas valsts suverenitāte (kā atklātā jūra), ja vien šī zona atrodas ārpus Savienības muitas teritorijas.

49. Tādējādi es uzskatu, ka procedūra “izvešana pārstrādei” var tikt piemērota, ja attiecīgās darbības notiek atklātā jūrā *****.

2) Par neiespējamību Tiesai apšaubīt muitas inspektora slēdzienu

50. Pakārtoti Komisija apšaubā iesniedzējtiesas premisu, kura balstīta uz muitas inspektora deklarāciju, kas izteikta tiesas sēdē *Gerechthof te Amsterdam* (Amsterdamas apelācijas tiesa), saskaņā ar kuru “izvešanas pārstrādei” procedūras izmantošana šajā lietā nenodarītu smagu Kopienas E85 ražotāju būtisko interešu aizskārumu *****. Šajā sakarā Komisija norāda uz Komitejas 2009. gada 11. novembra protokolu ***** , no kura izrietot, ka gan bioetanola, gan E85 Kopienas ražotāji ar atļaujas izmantot šo procedūru piešķiršanu piedzīvotu nopietnu to interešu aizskārumu. Taču, vēl aizvien pēc Komisijas domām, prejudiciālā jautājuma uzdošana nav lietderīga tādā gadījumā, ja tiktu atzīts, ka minētās procedūras piemērošana nopietni aizskar E85 Kopienas ražotāju būtiskās intereses.

51. Neatbildot uz jautājumu, vai Komiteja tiešām ir uzskatījusi, ka *Argos* ieplānotā darbība varētu nopietni aizskart gan bioetanola, gan E85 Kopienas ražotāju būtiskās intereses ***** , es norādišu, ka šāda konstatācija katrā ziņā nevar izraisīt jautājuma nepieņemamību.

52. No vienas puses, ciktāl Komisijas argumenti ir pielīdzināmi lietas faktisko apstākļu, kādi tie ir aprakstīti lēmumā par prejudiciālu jautājumu uzdošanu, apšaubīšanai, es uzsveru, ka faktisko lietas apstākļu novērtējums ir valsts tiesas kompetencē. Tātad Tiesa var paust viedokli par Kopienas tiesību teksta interpretāciju vai spēkā esamību, vienīgi pamatojoties uz tiem faktiem, kurus tai ir norādījusi šī [iesniedzēj]tiesa *****.

***** Arī Komitejā sapulcējušos dalībvalstu vairākums atbalstīja šo slēdzienu (*Customs Code Committee, Section: ‘Special Procedures’, Minutes/summary record of the 7th meeting (extract) held on 11 November 2009, 18 December 2009, TAXUD/C4 MK/*).

***** Neapšaubot šo premisu, es uzskatu par lietderīgu precizēt, ka šī inspektora deklarācija, saskaņā ar kuru viņa rīcībā šajā ziņā neesot bijis norāžu par to, ka šīs procedūras izmantošanā būtu nopietna kaitējuma risks E85 Kopienas pārstrādātāju būtiskajām interesēm, nav līdzvērtīga apstiprinājumam, ka šāds risks nepastāv. Šī deklarācija nozīmē vienkārši to, ka, trūkstot šajā ziņā skaidrām norādēm Komitejas slēdzienā par saimniecisko nosacījumu pārbaudi, minētais inspektors ir atturējies no nopietna šo interešu aizskāruma riska konstatācijas, līdz ar to īstenošanas regulas 585. panta 1. punktā noteiktā prezumpcija nav tikusi atspēkota.

***** Skat. šo secinājumu 28. zemsvītras piezīmi.

***** Kā ir uzsvērts šo secinājumu 52. punktā, veikt šādu novērtēšanu nav Tiesas kompetencē. Tomēr es atļaujos norādīt, ka ar iepriekš minēto protokolu Komisijas nostāja netiek pamatota. No tā izriet, ka Komiteja *vispirms* pārbaudīja, vai pastāv kādas norādes, saskaņā ar kurām nav tikuši ņemti vērā saimnieciskie nosacījumi, tā ka īstenošanas regulas 585. panta 1. punktā noteiktā prezumpcija ir tikusi atspēkota un tātad šie nosacījumi ir jāpārbauda. Komiteja konstatēja tādas norādes, ciktāl dalībvalstu vairākums uzsvēra, ka bioetanola un E85 Kopienas ražotāju būtiskās intereses esot nopietni aizskartas, jo ievestais bioetanols – vai nu tīrā veidā, vai ar benzīnu E85 sajauktā veidā – rada tiešu konkurenci vietējam bioetanolam. Tādējādi Komiteja *pēc tam* veica saimniecisko nosacījumu pārbaudi. Tā secināja, balstoties uz Komisijas apgalvojumiem, saskaņā ar kuriem bioetanola ievēšana lielos apjomos radot nopietnu kaitējumu Kopienas bioetanola ražotājiem un ka šie nosacījumi nav izpildīti. Tāpēc šķiet, ka, lai gan dalībvalstis patiešām ir norādījušas uz E85 ražotāju būtiskajām interesēm ar mērķi noteikt, vai pastāv norādes, saskaņā ar kurām visi minētie nosacījumi nav izpildīti, un sekojoši uzsākt to pārbaudi, Komisija faktiski ir izdarījusi atsauci vairs tikai uz bioetanola ražotāju interesēm pašā šajā pārbaudē.

***** Šajā ziņā skat. spriedumu *Dumon un Froment* (C-235/95, EU:C:1998:365, 25. un 26. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).

53. No otras puses, kā Tiesa ir konstatējusi spriedumā *Friesland Coberco Dairy Foods* ***** , Komitejas slēdziens nav saistošs valsts muitas iestādēm ***** . Tādējādi, pat ja muitas inspektors no tā būtu atkāpies ***** , šāds apstāklis nevarētu šī pēdējā minētā lēmumu padarīt spēkā neesošu, nedz arī līdz ar to padarīt prejudiciālo jautājumu hipotētisku.

54. Pēc šī jautājuma pieņemamības apstiprināšanas tagad es to izskatīšu pēc būtības.

C – Par “Kopienas pārstrādāju” jēdziena interpretāciju Muitas kodeksa 148. panta c) punkta izpratnē

55. Pēc *Argos* domām, ar “Kopienas pārstrādāju” jēdzienu šajā gadījumā tiek norādīts vienīgi uz E85 Kopienas ražotājiem. Savukārt citas lietā iestājušās personas uzskata, ka šajā jēdzienā ir ietverti arī bioetanolā Kopienas ražotāji.

56. Šis pretējās nostājas it īpaši ir balstītas uz atšķirīgiem, no sprieduma *Friesland Coberco Dairy Foods* ***** , kurā Tiesa interpretēja Muitas kodeksa 133. panta e) punktu, izsecinātiem principiem. Šajā tiesību normā ir noteikti procedūras “pārstrāde muitas kontrolē” saimnieciskie nosacījumi un šajā ziņā it īpaši ir prasīta “līdzīgu preču ražotāju [...] Kopienā” būtisko interešu aizskāruma neesamība. Šajā spriedumā Tiesa secināja, ka šo nosacījumu pārbaudē ir jāņem vērā “ne tikai galaproduktu tirgus, bet arī ekonomiskā situācija to izejvielu tirgū, ko izmanto minēto produktu ražošanai” ***** .

57. Grieķijas un Nīderlandes valdības, kā arī Komisija pauž viedokli par labu Tiesas šajā spriedumā pieņemtā secinājuma piemērošanai pēc analogijas procedūrai “izvešana pārstrādei”. Savukārt *Argos* apgalvo, ka šis secinājums nevarot tikt paplašināts uz šo procedūru, ņemot vērā atšķirības attiecībā uz, pirmkārt, tiesību normu tekstiem, kuros ir nosaukti procedūru “pārstrāde muitas kontrolē” un “izvešana pārstrādei” saimnieciskie nosacījumi, un, otrkārt, uz to attiecīgajiem mērķiem.

58. Turpmāk izklāstīto iemeslu dēļ es piekrītu pirmajai no šīm nostājām.

1) Gramatiskā interpretācija

59. Pirmšķietami ar dažiem tekstuāliem argumentiem varētu tikt aizstāvēts šaurs Muitas kodeksa 148. panta c) punkta lasījums.

60. Vispirms “pārstrādātāju” jēdziens savā vispārīgajā izpratnē nozīmē darbību tādu veikšanu, kuru būtība ir mainīt iepriekš pastāvējuša produkta stāvokli. Tādējādi ar “Kopienas pārstrādāju” jēdzienu, kā to apgalvo *Argos*, tiktu apzīmēti vienīgi ražotāji, kuri Savienībā pārstrādā Kopienas starpproduktus, kas līdzīgi pagaidu eksporta precēm (benzīns), nolūkā iegūt gala produktu, kas līdzīgs kompensācijas produktam (E85) ***** .

***** C-11/05, EU:C:2006:312, 33. punkts.

***** Saskaņā ar Īstenošanas regulas 504. panta 4. punktu muitas iestādēm šie slēdzieni ir tikai jāņem vērā. Tomēr spriedumā *Friesland Coberco Dairy Foods* (C-11/05, EU:C:2006:312, 27. punkts) Tiesa ir precizējusi, ka attiecīgā gadījumā šīm iestādēm ir jāpamato savs lēmums tos neņemt vērā.

***** Šo secinājumu 31. zemsvītras piezīmē izklāstīto iemeslu dēļ man nešķiet, ka šis ir tāds gadījums.

***** C-11/05, EU:C:2006:312.

***** Turpat, 52. punkts.

***** Nīderlandes valdība piedāvāja šīs gramatiskās interpretācijas variantu, saskaņā ar kuru “Kopienas pārstrādātājos” būtu iekļauti ne tikai uzņēmumi, kuri pārstrādā izejvielas vai pusfabrikātus kompensācijas produktā (E85), bet arī tie, kas pārstrādā izejvielas vai pusfabrikātus, lai iegūtu citus pusfabrikātus (bioetanolu), kas ietilpst kompensācijas produkta sastāvā. Šādas interpretācijas sekas būtu, manuprāt, nepamatojama nošķiršana atkarībā no tā, vai pārstrādē izmantotās preces ir izejvielas vai pusfabrikāti. Kaut gan Kopienas pusfabrikātu ražotāju, kas “pārstrādā” izejvielas, lai tos [šos pusfabrikātus] iegūtu, intereses varētu tikt ņemtas vērā saskaņā ar Muitas kodeksa 148. panta c) punktu, Kopienas izejvielu ražotāju, kas neko “nepārstrādā”, intereses netiktu ievērotas.

61. Vēl Muitas kodeksa 148. panta c) punktā ir norāde uz “Kopienas pārstrādātāju” būtiskajām interesēm, kamēr Muitas kodeksa 133. panta e) punktā ir nosauktas “Kopienas ražotāju” [būtiskās intereses]. Leģitīmi varētu aizstāvēt viedokli, ka, izmantojot atšķirīgu terminoloģiju šajās abās tiesību normās, likumdevējs ir vēlējis tām piešķirt atšķirīgu nozīmi.

62. Visbeidzot, lai gan Muitas kodeksā nav “pārstrādātāju” jēdziena definīcijas, astoņās no 23 kodeksa valodu redakcijām ir izmantoti jēdzieni ar vienu sakni “pārstrādātāju” apzīmēšanai minētā kodeksa 148. panta c) punkta izpratnē un “pārstrādes darbībām”, kas definētas tā paša kodeksa 114. panta 2. punkta c) apakšpunktā *****. Piemēram, Muitas kodeksa 148. panta c) punkta redakcijā angļu valodā ir izmantots jēdziens “processors”, kurā ir atgādināts vārds “processing”, kas definēts šī kodeksa 114. panta 2. punkta c) apakšpunktā. Tāpat arī minētā kodeksa redakcijā holandiešu valodā šajās tiesību normās ir attiecīgi izmantoti jēdzieni “veredelaars” un “veredelingshandelingen”.

63. Tomēr ar šiem novērojumiem nevar tikt kļiedēta visa ar šī kodeksa 148. panta c) punkta interpretāciju saistītā neskaidrība.

64. Proti, Muitas kodeksa redakcijās bulgāru, igauņu, horvātu, lietuviešu un somu valodās tiek izmantots tas pats jēdziens, lai apzīmētu “ražotājus” 133. panta e) punkta izpratnē un “pārstrādātājus” šī kodeksa 148. panta c) punkta izpratnē. Šie jēdzieni, kas tulkojami franču valodā ar vārdu “producteurs [ražotāji]”, nenozīmē iedarbību uz iepriekš esošu produktu.

65. Turklāt vienpadsmit valodu redakcijās ***** šajā pēdējā tiesību normā izmantotajam jēdzienam, ar ko apzīmē “pārstrādātājus”, ir tāda pati sakne kā vārdam, kurš atbilst vārdam “pārstrādāšana” minētā kodeksa 114. panta 2. punkta c) apakšpunkta otrajā ievilkumā *****. Tādējādi ar tikai gramatisku interpretāciju tiktu ņemtas vērā vienīgi Kopienas uzņēmumiem, kuri nodarbojas ar “pārstrādes” darbībām Savienībā, intereses. Turpretī tiktu izslēgtas to intereses, kas tur veic “apstrādes” vai “labošanas” darbības, kuras tomēr arī veido “pārstrādes darbības” tā paša kodeksa 114. panta 2. punkta c) apakšpunkta izpratnē.

66. Es uzskatu, ka šādos apstākļos Tiesa nevar apiet Muitas kodeksa 148. panta c) punkta mērķu un konteksta analīzi. It īpaši ņemot vērā šīs tiesību normas dažādu valodu redakciju atšķirības, saskaņā ar pastāvīgo judikatūru tā ir jāinterpretē “atbilstoši tā tiesiskā regulējuma sistēmai un mērķim, kura sastāvdaļa tā ir” ***** . Turpmāk izklāstīto iemeslu dēļ šiem aspektiem ir nepieciešama plaša šīs normas interpretācija.

2) Teleoloģiska un kontekstuāla interpretācija

a) Muitas procedūru ar saimniecisku nozīmi saimnieciskie nosacījumi ir jāinterpretē plaši

67. Atkāpjoties no kopīgajās muitas procedūrās paredzētajiem noteikumiem, ar kuriem tiek noteikts imports un eksports, muitas saimnieciskās procedūras ļauj izvairīties no konkrētas iedarbības, kas tiek uzskatīta par kaitīgu Kopienas ražošanas nozarei un ko radītu šo noteikumu piemērošana.

***** Proti, angļu, horvātu, latviešu, ungāru, maltiešu, holandiešu, slovāku un zviedru valodu redakcijās.

***** Proti, spāņu, čehu, dāņu, vācu, grieķu, franču, itāliešu, poļu, portugāļu, rumāņu un slovēņu valodu redakcijās. Angļu, latviešu, ungāru, maltiešu un slovāku valodu redakcijās, lai gan jēdzienam, ar ko apzīmē “transformation [pārstrādāšana]” ir tāda pati sakne kā vārdam “transformateurs [pārstrādātāji]”, pirmais no šiem jēdzieniem ir vienāds ar to, ar ko apzīmē “perfectionnement [pārstrāde]”, kas izmantots Muitas kodeksa 114. panta 2. punkta c) apakšpunktā.

***** Piemēram, Muitas kodeksa vācu valodas redakcijā 148. panta c) punktā ir lietots jēdziens “Verarbeitern” un vārds “Verarbeitung” – šī kodeksa 114. panta 2. punkta c) apakšpunkta otrajā ievilkumā.

***** Šajā ziņā skat. spriedumu *Elsacom* (C-294/11, EU:C:2012:382, 27. punkts un tajā minētā judikatūra).

68. Tādējādi procedūras “pārstrāde muitas kontrolē” mērķis ir paturēt pārstrādes darbības Savienībā, kad, “precēm nodokli aprēķinot pēc to tarifa pozīcijas veida vai stāvokļa importa brīdī, nodokļa maksājuma apmērs pārsniedz apmēru, kas būtu saimnieciski pamatots, un tādējādi veicina atsevišķu saimniecisko darbību pārvietošanu ārpus [Savienības] [neoficiāls tulkojums]” *****. Ar šādu mērķi šī procedūra ļauj Savienībā pārstrādāt ārpuskopienas preces, nepiemērojot tām ievad muitas nodokļus un nodokli tādējādi piemērojot tikai pārstrādātajiem produktiem *****.

69. Konkrētāk, procedūra “pārstrāde muitas kontrolē” ir paredzēta piemērošanai, kad pārstrādātajiem produktiem piemērojami ievad muitas nodokļi ir zemāki par nodokļiem, kas skar starpproduktus, ko izmanto pārstrādes procesā *****. Tādējādi šīs procedūras pastāvēšanas iemesls rodas tarifu anomālijās, kas, ja [ar šo procedūru] netiktu ļauts to novērst, rosinātu pārvietot pārstrādes darbības ārpus Savienības.

70. Savukārt procedūra “izvešana pārstrādei” ļauj izvairīties no tā, ka Kopienas precēm, kas izvestas ar mērķi tās pārstrādāt, tiktu piemērots nodoklis, ievadot tās atpakaļ kompensācijas produktu veidā *****. Tādējādi ar šo procedūru tiek vienkāršota atsevišķu pārstrādes darbību pārcelšana ārpus Savienības, ko Kopienas likumdevējs uzskatīja par pamatotu tehnisku vai saimniecisku iemeslu dēļ starptautiskās darba dalīšanas ietvaros *****.

71. Tomēr priekšrocībai, kas ar šo procedūru tiek sniegta tās izmantotājiem, iespējams, atbilst citām Kopienas ražošanas nozares interesēm nodarīts kaitējums *****. Apzinoties šādu risku, likumdevējs rūpējās par līdzsvara nodrošināšanu starp attiecīgajām interesēm, padarot to izmantošanas atļauju atkarīgu no konkrētu saimniecisko nosacījumu ievērošanas. Gan procedūras “pārstrāde muitas kontrolē”, gan procedūras “izvešana pārstrādei” atļaujas mērķis ir izvairīties no tā, ka šo procedūru piemērošana, cenšoties veicināt to izmantotāju rūpniecisko darbību, radītu aizskārumu citu Kopienas uzņēmumu “būtiskajām interesēm” *****. Tādējādi ar minētajiem nosacījumiem netiek pieļauts, ka šo atkāpes procedūru no kopīgajām muitas procedūrām izmantošana vairāk novājinātu Kopienas ražošanas nozari nekā to nostiprinātu.

72. Manuprāt, šādā perspektīvā likumdevējs ir plaši noteicis muitas saimniecisko procedūru saimnieciskos nosacījumus un attiecīgi ir atzinis plašu muitas iestāžu rīcības brīvību pārbaudīt to ievērošanu, kā arī pienākumu vajadzības gadījumā atbildīgajai Komitejai tām palīdzēt šajā nolūkā.

73. Tiesību normās attiecībā uz šiem nosacījumiem ir izmantota terminoloģija, ar kuru šī pēdējā pārbaude netiek iekļauta pārāk stingros rāmjos. Šajās tiesību normās nav noteikti ne īpaši elementi, kas jāņem vērā, veicot pārbaudi, ne tirgi, uz kuriem tā ir vērsta. It īpaši Muitas kodeksa 133. panta e) punktā ir atsauce uz “līdzīgu preču” Kopienas ražotāju būtiskajām interesēm, neprecizējot prasītās

***** Padomes 1983. gada 26. septembra Regulas (EEK) Nr. 2763/83 par procedūru, ar ko tiek atļauta preču pārstrāde muitas kontrolē pirms to laišanas brīvā apgrozībā (OV L 272, 1. lpp.), kas grozīta ar Muitas kodeksu, preambulas 1. apsvērumu.

***** Muitas kodeksa 130. pants.

***** Īstenošanas regulas 551. panta 1. punkts.

***** Skat. šo secinājumu 47. punktu.

***** Direktīvas 76/119 preambulas 1. un 2. apsvērumi un Regulas Nr. 2473/86, ar kuru tika nomainīta šī direktīva, pirms tā tika aizstāta ar Muitas kodeksu, preambulas 1. apsvērumu.

***** Skat. šo secinājumu 83.–91. punktu.

***** Tāpat arī Kioto komentāros (3. lpp.) ir precizēts, ka “[procedūras “izvešana pārstrādei”] piemērošana var tikt padarīta atkarīga no nosacījuma, ka plānotās pārstrādes darbības nerada kaitējumu valsts interesēm” [neoficiāls tulkojums].

līdzības vai aizstājamības pakāpi. Savukārt Muitas kodeksa 148. panta c) punktā un Īstenošanas regulas 502. panta 4. punktā ir minētas “Kopienas pārstrādātāju” būtiskās intereses, nenosaucot šo pēdējo minēto darbības skartos tirgus. Tāpat arī jaunajā Muitas kodeksā ir lakoniski atgādinātas “Savienības ražotāju” intereses*****.

74. Turklāt muitas iestādēm nav pienākuma konsultēties ar Komisiju šīs pārbaudes kontekstā***** un tām, kad tās ir nolēmušas veikt šādas konsultācijas un kad Komisija no savas puses ir vērsusies Komitejā, nav saistošs tās slēdziens*****.

75. Ņemot vērā šos apsvērumus, es uzskatu, ka minētie saimnieciskie nosacījumi ir jāinterpretē un jāpiemēro elastīgi*****; lai ļautu kompetentajām muitas iestādēm pilnībā realizēt līdzsvara starp attiecīgajām interesēm garantētāja lomu. Starp citu, man, ņemot vērā muitas saimniecisko procedūru atkāpes raksturu, tāpat šķiet pamatoti, ka arī nosacījumi, ar kuriem tiek regulēta atļaujas to izmantot izsniegšana, tiek interpretēti plaši.

76. Savukārt man šķīstu pretēji procedūras “izvešana pārstrādei” garam un mērķiem, ja, veicot šauru šīs procedūras saimniecisko nosacījumu interpretāciju, šīm iestādēm būtu likti šķēršļi ņemt vērā konkrētu Kopienas uzņēmumu būtiskās intereses pat tad, ja tās secinātu, ka atļaujas izmantot šo procedūru piešķiršana šiem pēdējiem nodarītu nopietnu kaitējumu.

77. Citiem vārdiem sakot, minētās procedūras saimniecisko nosacījumu mērķa, kāds izriet no šo secinājumu 71. punkta, ievērošana, manuprāt, nepieļauj nošķiršanu atkarībā no tā, vai attiecīgās apdraudētās intereses attiecas uz pārstrādē iesaistīto gala produktu, pusfabrikātu vai izejvielu tirgu.

78. Turklāt ar šādu lasījumu nepastāv risks pārmērīgi ierobežot prasītāju tiesības, nedz apgrūtināt atļaujas izmantot procedūru “izvešana pārstrādei” piešķiršanu.

79. Šajā ziņā es atgādinu, ka saskaņā ar Īstenošanas regulas 502. panta 1. punktu un 585. panta 5. punktu, tos skatot kopā, procedūras “izvešana pārstrādei” saimnieciskie nosacījumi tiek uzskatīti par izpildītiem, ja vien nav norāžu par pretējo, un tādā gadījumā to ievērošana ir jāpārbauda. Visu šo nosacījumu izpildes pierādīšanas pienākums tāpat negulstas uz atļaujas prasītāju, – noteikt to neizpildi ir muitas iestāžu ziņā. Visbeidzot, šīm iestādēm nav nekāda pienākuma sistemātiski pārbaudīt minētos nosacījumus attiecībā uz dažādām Kopienas ražošanas nozares būtiskām interesēm, kuras var tikt ņemtas vērā šādā pārbaudē, – šādai pārbaudei ir jānotiek tikai tad, ja pastāv nopietns šādu interešu aizskārums risks.

80. Manuprāt, tieši mijiedarbība starp šo prezumpcijas mehānismu un muitas iestādēm piešķirto elastīgumu ļauj saskaņot, no vienas puses, prasītāju interešu veicināšanu, kā arī atļaujas piešķiršanas procedūras efektivitāti un, no otras puses, visas Kopienas ražošanas nozares interešu aizsardzību.

***** Jaunā Muitas kodeksa 211. panta 4. punkta b) apakšpunkts.

***** Īstenošanas regulas 503. pants.

***** Īstenošanas regulas 504. panta 4. punkts un spriedums *Friesland Coberco Dairy Foods* (C-11/05, EU:C:2006:312, 27. punkts).

***** Manuprāt, valsts muitas iestāžu, kuru ziņā ir Muitas kodeksa piemērošana, rīcības brīvība atbilst tai, kāda ir Kopienas iestādēm, kad tām ir jāveic sarežģīts ekonomisks vērtējums (skat. it īpaši attiecībā uz Komisijas rīcības brīvību saistībā ar valsts atbalstu spriedumu *Komisija/Scott* (C-290/07 P, EU:C:2010:480, 66. punkts un tajā minētā judikatūra).

b) Procedūras “pārstrāde muitas kontrolē” un procedūras “izvešana pārstrādei” saimnieciskie nosacījumi ir jāinterpretē saskaņoti

81. Kā tas ir nepārprotami parādīts šo secinājumu 67.–71. punktā, ar procedūrām “pārstrāde muitas kontrolē” un “izvešana pārstrādei” saistītajiem saimnieciskajiem nosacījumiem ir izvirzīts tas pats mērķis. Visi kopā tie ir vērsti uz to, lai izvairītos no tā, ka šo procedūru piemērošanas vienai Kopienas ražošanas nozarei veicinošo iedarbību neitralizētu nopietns citām tās nozarēm nodarīts kaitējums. Tādējādi, manuprāt, attiecīgās intereses ir vērts ņemt vērā tādā pašā veidā katras šīs procedūras saimniecisko nosacījumu pārbaudes ietvaros.

82. Taču Tiesa jau spriedumā *Friesland Coberco Dairy Foods* ir uzskatījusi, ka procedūras “pārstrāde muitas kontrolē” saimniecisko nosacījumu mērķis ir ne tikai Kopienas ražotāju, kas izgatavo gala produktus, kuri ir līdzīgi pārstrādātajiem produktiem, bet arī Kopienas ražotāju, kas izgatavo starpproduktus, kuri ir līdzīgi šo gala produktu izgatavošanai izmantotajiem, interešu aizskārums neesamība *****.

83. Šāda secinājuma pamatojumam Tiesa konstatēja, ka šāda procedūra, ar ko tās izmantotāji tiek atbrīvoti no muitas nodokļa par starpproduktiem, kas ievesti no trešām valstīm un izmantoti pārstrādes gaitā, var kaitēt iespējamo šiem starpproduktiem līdzīgo produktu Kopienas ražotāju būtiskajām interesēm *****.

84. Šī argumentācija, manuprāt, pēc analogijas ir transponējama uz procedūru “izvešana pārstrādei”.

85. Protams, sekmējot Kopienas preču pārstrādi ārpus Savienības, procedūra “izvešana pārstrādei” būtiski apdraud Kopienas uzņēmumu, kas pārstrādā šīs pašas preces Savienības iekšienē, intereses *****.

86. Turklāt pārstrādes procesā var būt ietverta – bet nav obligāti ietverama – ārpuskopienas produktu kā sastāvdaļas iekļaušana (Kopienas) pagaidu eksporta precēs. Procedūras “izvešana pārstrādei” piemērošana atšķirībā no “pārstrādes muitas kontrolē” tomēr nerada nekādu tarifa priekšrocību attiecībā uz ārpuskopienas produktiem, kas, iespējams, iekļauti kā sastāvdaļa šajā procesā (atbrīvojums no nodokļa attiecas vienīgi uz pagaidu eksporta precēm) ***** . Minētās procedūras spēja kaitēt Kopienas starpproduktu ražotāju interesēm tieši nav pamanāma.

87. Lai gan šis apsvērums, manuprāt, varētu izskaidrot atšķirīga formulējuma izvēli lielākajā daļā Muitas kodeksa 133. panta e) punkta un 148. panta c) punkta valodu redakciju, tomēr procedūra “izvešana pārstrādei” konkrētās situācijās var radīt to pašu interešu konfliktu, kādu rada procedūra “pārstrāde muitas kontrolē”.

***** C-11/05, EU:C:2006:312, 50.–52. punkts.

***** Spriedums *Friesland Coberco Dairy Foods* (C-11/05, EU:C:2006:312, 49. punkts). Tā kā uzdots jautājums bija vērsti īpaši uz izejvielu ražotāju interešu ņemšanu vērā, ne Tiesai, ne ģenerālvokātam nav bijis jāpamato arī pārstrādātajiem produktiem līdzīgu gala produktu ražotāju interešu ņemšana vērā. Starp citu, neviena no personām, kas iestājušās lietā, neapstrīdēja, ka procedūras “pārstrāde muitas kontrolē” saimnieciskie nosacījumi attiecas vismaz uz šiem pēdējiem minētajiem ražotājiem. Šāda premisa, lai cik vienprātīga [saskaņota] tā nebūtu, neizriet vienīgi no Muitas kodeksa 133. panta e) punkta formulējuma, kura formulējums “līdzīgu preču ražotāji [..] Kopienā” varētu tikt saprasts, atsaucoties uz produktiem, kas ir pārstrādes priekšmets (proti, starpproduktiem). Šādos apstākļos tas, ja Tiesa pieņemtu šo premisu, man šķistu saderīgi ar manis ieteikto saimniecisko nosacījumu plašo interpretāciju.

***** Tādējādi Kioto komentāros (6. lpp.) ir pausta nepieciešamība “atrast līdzsvaru starp valsts ražotāju ražošanas kopējo izmaksu maksimālo samazinājumu, pateicoties iespējai noslēgt apakšlīgumus ārvalstīs, un izvešanas pārstrādei apstrādei darījumu rezervēšanu citiem valsts uzņēmējiem, riskējot padarīt valsts ražošanu mazāk konkurētspējīgu” [neoficiāls tulkojums].

***** Tātad šajā kontekstā, pretēji pārstrādes muitas kontrolē kontekstam, jautājums nav par tarifu anomāliju ietekmes novēršanu.

88. Tādējādi faktu izkārtojums pamatlietā ir uzrādījis, ka tad, kad kompensācijas produktiem piemērojami ievadmuitas nodokļi ir zemāki par nodokļiem, kas skar starpproduktus, ko izmanto “izvešanas pārstrādei” gaitā, tādai darbībai ir tāds pats rezultāts kā darbībai, kas īstenota, piemērojot procedūru “pārstrāde muitas kontrolē”.

89. Gan pēc vienas, gan otras šīs darbības ievadmuitas nodokļi tiek attiecināti vienīgi uz gala produktiem saskaņā ar tiem piemērojamiem tarifiem. Savukārt apstrādes vai pārstrādes gaitā kā sastāvdaļai iekļautajiem ārpuskopienas produktiem pašiem par sevi nodoklis netiek piemērots. Tādējādi ārpuskopienas starpprodukti tiek mainīti, lai iegūtu produktu, kas tiek laists brīvā apgrozībā Savienībā ar zemāku nodokļu maksu nekā to nodokļu slogs, kas būtu uzlikts minēto starpproduktu importam šādas izmaiņas neesamības gadījumā.

90. Vienīgā atšķirība starp šīm divām darbībām no muitas nodokļu viedokļa tāpat pastāv muitas papildu priekšrocībā, ko saņēmis procedūras “izvešana pārstrādei” izmantotājs, proti, atbrīvojumā no ievadmuitas nodokļa (fiktīva), kas tiek uzlikts pagaidu eksporta Kopienas precēm.

91. Tādā gadījumā procedūra “izvešana pārstrādei” rada tādu pašu interešu konfliktu – un pastiprina to ar šāda atbrīvojuma no nodokļa iedarbību – kā tas, kuru Tiesa konstatēja spriedumā *Friesland Coberco Dairy Foods* procedūras “pārstrāde muitas kontrolē” kontekstā *****.

92. Šajā gadījumā, iekļaujot benzīnu kā sastāvdaļu bioetanolā, *Argos* guva priekšrocību no acīmredzami zemāka muitas tarifa par to, kas skartu tīra bioetanola importu. Kopienas bioetanola ražotāju konkurences situāciju tas noteikti varētu negatīvi ietekmēt. Tādas nelabvēlīgas sekas, kas primāri izrietētu no E85 importa paša par sevi nepārstrādāta bioetanola vietā, tiktu vēl vairāk pastiprinātas, ja, piemērojot procedūru “izvešana pārstrādei”, E85 ievadmuitas nodokļa slogs tiktu atņemts no summas, kas atbilst nodoklim (fiktīvam), kurš tiek uzlikts benzīnam šī produkta sastāvā.

93. Turklāt iepriekš minētās tarifu anomālijas sekas būtu vēl jo pamanāmākas tāpēc, ka bioetanolis ietilpst kompensācijas produkta sastāvā aptuveni 85 % apmērā. Komitejas slēdzienā turklāt ir norādīts, kā *Argos* to apstiprināja tiesas sēdē, ka E85, uz kuru attiecināts lūgums, bija paredzēts vismaz daļēji iekļaušanai benzīnā, lai iegūtu klasisku degvielu ar mazāku bioetanola saturu (5 %), sauktu par E5 *****. Tātad šim E85 būtu bijis piemērots tas pats pielietojums (pielāgojot sajaukto sastāvdaļu proporcijas) kā tīram bioetanolam, kurš paredzēts sajaukšanai ar benzīnu. Tieši šie apsvērumi lika Komitejai, kā arī muitas inspektoram konstatēt nopietnu Kopienas bioetanola ražotāju būtisko interešu aizskārumu.

94. Nav strīda, ka procedūras “pārstrāde muitas kontrolē” izmantošanas, lai veiktu plānoto sajaukšanu Savienības muitas teritorijā, atļauja varēja tikt piešķirta vienīgi nopietna Kopienas bioetanola ražotāju būtisko interešu aizskāruma riska neesamības gadījumā. *Argos*, starp citu, lūdza atļauju šim nolūkam bez panākumiem *****.

95. Šādos apstākļos procedūras “izvešana pārstrādei” izmantošana *a fortiori* nevarēja tikt atļauta vēl jo vairāk tāpēc, ka tā var nodarīt Kopienas bioetanola ražotāju interesēm vēl nopietnāku kaitējumu par to, kas izrietētu no procedūras “pārstrāde muitas kontrolē” piemērošanas.

96. Tādējādi es uzskatu, ka plašā interpretācija, ko Tiesa pieņēma spriedumā *Friesland Coberco Dairy Foods* *****, ir jāpatur arī procedūras “izvešana pārstrādei” ietvaros.

***** C-11/05, EU:C:2006:312, 49. punkts. Skat. šo secinājumu 83. punktu.

***** Skat. 2009. gada 11. novembra sapulces protokolu, iepriekš 28. zemsviras piezīme.

***** Skat. šo secinājumu 39. punktu.

***** C-11/05, EU:C:2006:312.

97. Minētā sprieduma 51. punktā papildus norādītā Tiesas argumentācija, saskaņā ar kuru pieeja, kuru tā ir izmantojusi, “ir vienīgā, saskaņā ar kuru ir iespējams ņemt vērā Kopienas kopējo politiku, tostarp kopējās lauksaimniecības politikas [KLP] prasības”, man šķiet atbilstoša arī šajā lietā. Faktiski bioetanola ražošana Savienībā tiek vērtēta kā KLP iekļauta darbība, kuru aizsargāt paredzēts ar augstākiem muitas nodokļiem. Taču darbības, par ko bija *Argos* lūgums, sekas būtu izvairīšanās no šiem nodokļiem, turklāt izmantojot procedūras “izvešana pārstrādei” piemērošanā paredzēto atbrīvojumu no nodokļa.

98. Turklāt es precizēju, ka manis piedāvātā pieeja nav pretrunā sprieduma *Wacker Werke* 21. punktam, uz kuru *Argos* atsaucas savos rakstveida apsvērumos. Tiesa tajā, protams, uzskatīja, ka iespējamās tarifu anomālijas rašanās, piešķirot saimnieciskās darbības subjektam muitas [nodokļu] priekšrocību, pārstāv “raksturīgu risku” un procedūrā “izvešana pārstrādei” pret to ir jāuzturas iecietīgi *****. Tomēr šāds apgalvojums ir jāskata tā kontekstā.

99. Lietā, kurā tika pasludināts šis spriedums, attiecīgā tarifu anomālija pastāvēja diferencētā muitas nodokļa noteikšanā nevis starp kompensācijas produktiem un ārpuskopienas precēm, kas [tajos] tiek iekļautas kā sastāvdaļa pārstrādes gaitā, bet gan starp kompensācijas produktiem un Kopienas pagaidu eksporta precēm. Šajā lietā bija izvirzīts vienīgi jautājums, vai ir atbilstoši pagaidu eksporta preču muitas vērtības noteikšanai, kas ir nepieciešama atbrīvojuma no nodokļa aprēķināšanai saskaņā ar šo procedūru, ka ievadmuitas nodokļi (fiktīvi), kas uz tām attiecas, pārsniedz nodokļus, kas skar kompensācijas produktus – tādējādi, ka procedūras “izvešana pārstrādei” izmantošanas iznākums, iespējams, būtu pilnīgs atbrīvojums no ievadmuitas nodokļa. Tātad nebija runas par novērtēšanu, vai tarifu anomālijas sekas var vai nevar tikt ņemtas vērā, veicot procedūras “izvešana pārstrādei” saimniecisko nosacījumu pārbaudi.

100. No šāda skatupunkta sprieduma *Wacker Werke* 21. punkts, manuprāt, nesniedz nekādu izskaidrojumu, kas būtu noderīgs šajā lietā. Tiesa katrā ziņā ir parūpējusies tajā detalizēti formulēt apgalvojumu, saskaņā ar kuru pret risku, kas izriet no tarifu anomālijām, principā ir jāuzturas iecietīgi *****.

c) Par citu starptautisko un Savienības tiesību instrumentu formulējumu

101. Kā apgalvo Grieķijas valdība un Komisija, citu starptautisko un Savienības tiesību instrumentu teksts apstiprina manis aizstāvēto interpretāciju.

102. Tādējādi Kioto komentāros ir izslēgta procedūras “izvešana pārstrādei” izmantošana, ja plānotie darījumi var nodarīt nopietnu kaitējumu “valsts *pārstrādātāju vai ražotāju*” būtiskajām interesēm *****. Kaut gan šiem komentāriem nav saistoša rakstura un Savienība katrā ziņā nav pievienojusies pielikumam, kurā tie ir interpretēti *****; ar tiem tomēr tiek veidots atbilstošs konteksta elements. Faktiski tajos ir piedāvāti daži skaidrojumi attiecībā uz veidu, kādā pārskatītās Kioto konvencijas līgumslēdzējas puses uztver mērķus un intereses, uz ko attiecas procedūra “izvešana pārstrādei”.

***** Spriedums *Wacker Werke* (C-142/96, EU:C:1997:386).

***** Sprieduma *Wacker Werke* (C-142/96, EU:C:1997:386) 21. punktā ir precizēts, ka tā ir vienīgi gadījumos, kad “nekas nenorāda uz to, ka cenu, kādu divi uzņēmumi viens otram nosaka, būtu ietekmējušas abu darījumu attiecības”. Šāda ierobežojuma pieņemšana šķiet atbilstoši ģenerālvokāta Dž. Tezauro [*G. Tesauro*] secinājumos lietā *Wacker Werke* (C-142/96, EU:C:1997:217, 15. punkts), kuros izvērstāk bija precizēts, ka “būtu jārikojas citādāk, ja [pārstrādes] procedūrā [...] parādītos aspekti [...], kuri liek domāt, ka [attiecīgie uzņēmumi] īstenībā tiecas sasniegt citus mērķus, nevis pārstrādi, piemēram, krāpšanu ar nodokļu tiesisko regulējumu vai nepamatotu iedzīvošanos”.

***** Kioto komentāri, 6. lpp. (mans izcēlums).

***** Skat. šo secinājumu 21. un 23. punktu.

103. Turklāt jaunā Muitas kodeksa 211. panta 4. punkta b) apakšpunktā, kas attiecas uz pārstrādes procedūru kopumu *****; ir noteikts, ka turpmāk atļauja kādas no tām piemērošanai tikt piešķirta tikai tad, ja it īpaši nepastāvēs risks ar to nelabvēlīgi ietekmēt “Savienības ražotāju būtiskās intereses” *****. Tātad šo procedūru saimnieciskie nosacījumi no 2016. gada 1. maija attieksies uz visu Savienības ražotāju būtiskajām interesēm neatkarīgi no tā, vai viņi ražo pārstrādātajiem produktiem vai starpproduktiem, ko izmanto pārstrādes gaitā, līdzīgus produktus.

104. Taču neviens elements nenorāda uz to, ka likumdevējs tādējādi būtu vēlējies ieviest būtisku grozījumu attiecībā uz procedūras “izvešana pārstrādei” saimnieciskajiem nosacījumiem *****. Man šķiet, ka šis grozījums atbilst vēlmei vienkāršot tiesību aktus, tiecoties sagrupēt vienā tiesību normā dažādām muitas procedūrām piemērojamus saimnieciskos nosacījumus.

3) Secinājums

105. Ņemot vērā visu iepriekš izklāstīto, es uzskatu, ka Muitas kodeksa 148. panta c) punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka “Kopienas pārstrādātāju” jēdziens šīs tiesību normas izpratnē ir vērsts ne tikai uz to produktu, kas ir līdzīgi kompensācijas produktiem, kuru izgatavošana ir procedūras “izvešana pārstrādei” mērķis, Kopienas ražotājiem, bet arī uz ārpuskopienas izejvielām vai pusfabrikātiem, ko lūgumā norādīto procedūras “izvešana pārstrādei” darbību gaitā ir paredzēts iekļaut kā sastāvdaļu Kopienas pagaidu eksporta precēs, līdzīgu produktu Kopienas ražotājiem.

106. Šajā sakarā es atgādinu, ka sekas, ko var izraisīt procedūras “izvešana pārstrādei” piemērošana vienas vai otras šo ražotāju kategorijas būtiskajām interesēm, ir jāizvērtē vienīgi tad, ja pastāv norādes, saskaņā ar kurām šis procedūras izmantošana varētu nopietni aizskart šīs intereses *****.

D – Par iespējamās ļaunprātīgas rīcības esamību

107. Būtībā Komisija pakārtoti apgalvo, ka gadījumā, ja Tiesa sniegtu noliedzošu atbildi uz prejudiciālo jautājumu, procedūras “izvešana pārstrādei” izmantošana šajā lietā veidotu ļaunprātīgu rīcību.

108. Lai gan es šajā gadījumā ierosīnu sniegt apstiprinošu atbildi uz prejudiciālo jautājumu un lai gan iesniedzējtiesa nav uzdevusi Tiesai jautājumu par iespējamu tiesību ļaunprātīgu izmantošanu *****; rūpēs par vispusību es īsumā aplūkošu šo problemātiku.

***** Skat. šo secinājumu 6. zemsvītras piezīmi.

***** Mans izcēlums.

***** Jaunā Muitas kodeksa preambulas 15. apsvērumā šajā ziņā ir vienīgi norādīts, ka “muitas procedūras būtu jāapvieno vai jāsaskaņo [...]”.

***** Ja tādu norāžu nav, tad minētie nosacījumi tiek uzskatīti par ievērotiem (Īstenošanas regulas 585. panta 5. punkts).

***** Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Tiesa pēc lietā iestājušās personas lūguma nav tiesīga pārbaudīt jautājumus, kurus valsts tiesa tai nav iesniegusi (skat. it īpaši spriedumu *Slob*, C-236/02, EU:C:2004:94, 29. punkts un tajā minētā judikatūra). Tomēr Tiesa jau ir apsvērusi, ka šis princips nav pretrunā ļaunprātīgas Savienības tiesību izmantošanas iespējamības pārbaudei pat tad, ja valsts tiesa to nav formāli lūgusi, nolūkā sniegt tai lietderīgus interpretācijas elementus sprieduma pieņemšanai lietā, kura tai ir jāizskata (skat. spriedumu *ING. AUER*, C-251/06, EU:C:2007:658, 38. un 39. punkts; tāpat arī šajā ziņā skat. spriedumu *Agip Petroli*, C-456/04, EU:C:2006:241, 18.–24. punkts).

109. Vispirms es uzsveru doktrīnas par tiesību ļaunprātīgu izmantošanu pakārtoto un izņēmuma raksturu, kas veido “drošības vārstu”, kurš ļauj atteikt priekšrocības, kas uzskatīta par nepamatotu, piešķiršanu vai uzdot tās atgūšanu pat tad, ja visi likumīgie tādas priekšrocības saņemšanas nosacījumi formāli ir izpildīti.

110. Atbilstoši Regulas (EK, Euratom)

Nr. 2988/95 ***** 4. panta 3. punktam un saskaņā ar pastāvīgo judikatūru ir pieņemts, ka, lai pastāvētu ļaunprātīga rīcība, ir jābūt saistītam subjektīvajam un objektīvajam elementam. Pirmais paredz, ka attiecīgās rīcības būtiskais mērķis ir izmantot priekšrocību, kas izriet no Kopienas tiesiskā regulējuma, mākslīgi radot tās iegūšanai prasītos apstākļus ***** . Otrais attiecas uz objektīvu apstākļu kopumu, no kura izriet, ka, neraugoties uz formālu Kopienas tiesiskajā regulējumā paredzēto nosacījumu ievērošanu, šī regulējuma mērķis nav sasniegts ***** . Lai gan Tiesa var šajā ziņā sniegt zināmas norādes, tomēr galu galā valsts kompetentās tiesas ir tās, kurām ir jāpārbauda, vai ir izpildīti šie elementi, ņemot vērā visus lietas apstākļus ***** .

111. Saskaņā ar šiem principiem ir jāsniedz iesniedzējtiesai dažas norādes, kuras var tai sniegt skaidrību novērtējumā.

112. Šajā ziņā es vispirms atgādinu, kā tas ir atzīmēts šo secinājumu 35. punktā, ka procedūras “izvešana pārstrādei” piemērošana Kopienas benzīnam, veicot *Argos* lūgumā aprakstīto darbību, saskaņā ar pašas šīs pēdējās minētās izteikumiem neatbilst nevienam citam tehniskam vai saimnieciskam iemeslam kā vien muitas priekšrocību iegūšanai.

113. Šajos apstākļos, no vienas puses, subjektīvs elements var tikt konstatēts vēl jo vairāk tādēļ, ka Kopienas benzīna izvešanai atklātā jūrā, lai sajauktu to ar bioetanolu, ir mākslīgs raksturs un tā ir vērsta vienīgi uz izvairīšanos no augstākiem muitas nodokļiem, ar ko tiek aplikts bioetanols, tai pat laikā izmantojot atbrīvojumu no nodokļa (fiktīva), kas skar pagaidu eksporta benzīnu.

114. No otras puses, šie paši apsvērumi man rada aizdomas, ka atļauja *Argos* izmantot šo procedūru nesasniedza mērķi, kura dēļ tā tika iedibināta. Kā izriet no šo secinājumu 70. punkta, tās būtība ir izvairīties no muitas nodokļa piemērošanas Kopienas precēm, kas izvestas uz laiku to pārstrādes nolūkā, ciktāl pārstrādes darbību pārvietošana atbilst tehniskiem un saimnieciskiem mērķiem.

115. Ņemot to vērā, pat pieņemot, ka iesniedzējtiesa novērtē procedūras “izvešana pārstrādei” izmantošanu šajā lietā paredzētajai darbībai kā ļaunprātīgu, šāda kvalifikācija tomēr neattiektos uz vienkāršu darbību, kuras būtība ir ārpus Savienības sajaukt 85 % bioetanola un 15 % benzīna un ievest Savienībā šādi iegūtu E85 par tarifiem, kas tam ir piemērojami, to tarifu vietā, kas skartu bioetanolu tīrā veidā ***** .

***** Padomes 1995. gada 18. decembra Regula par Eiropas Kopienas finanšu interešu aizsardzību (OV L 312, 1. lpp.). Šīs regulas 4. panta 3. punktā ir noteikts: “ja konstatēts, ka darbības nolūks ir iegūt labumu pretēji attiecīgajā gadījumā piemērojamo Kopienas tiesību aktu mērķiem, labuma saņemšanai vajadzīgos apstākļos radot mākslīgi, šo labumu atbilstoši gadījumam nepiešķir vai atsauk”.

***** Skat. it īpaši spriedumu *Halifax* u.c. (C-255/02, EU:C:2006:121, 75. punkts).

***** Skat. it īpaši spriedumus *Emsland-Stärke* (C-110/99, EU:C:2000:695, 52. punkts) un *Vonk Dairy Products* (C-279/05, EU:C:2007:18, 33. punkts).

***** Skat. it īpaši spriedumus *Pometon* (C-158/08, EU:C:2009:349, 26. punkts) un *Cimmino* u.c. (C-607/13, EU:C:2015:448, 60. punkts).

***** Skat. šo secinājumu 40. punktu.

116. Man nav nekādu šaubu, ka tāda darbība pati par sevi nevar tikt kvalificēta kā ļaunprātīga. Neviens neapstrīd, ka E85 īpašības un izmantošana atšķiras no bioetanola īpašībām un izmantošanas *****. Tādējādi, lai gan šādas sajaukšanas galvenais mērķis būtu izvairīšanās no bioetanolam piemērojamiem tarifiem, tā atbilstu arī dažiem patstāvīgiem tehniskiem un/vai saimnieciskiem iemesliem. Tādējādi vismaz tiesību ļaunprātīgas izmantošanas subjektīvā elementa pietrūktu.

117. Ņemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, tiesību ļaunprātīgas izmantošanas doktrīna, manuprāt, var veidot šķērsli procedūras “izvešana pārstrādei” izmantošanai tādā situācijā, kāda ir pamatlietā, taču tas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai. Turpreti ar šo doktrīnu importētājus principā nevar aizkavēt gūt priekšrocību no tarifa anomālijas, pārstrādājot ievšanai Savienībā paredzētu bioetanolu par E85 nolūkā mainīt tā tarifa pozīciju. Būtībā labot šādu anomāliju ir likumdevēja ziņā, ja viņš uzskata to par nepieciešamu.

V – Secinājumi

118. Es ierosinu Tiesai uz *Hoge Raad der Nederlanden* (Nīderlandes Augstākā tiesa) uzdoto jautājumu atbildēt šādi:

Padomes 1992. gada 12. oktobra Regulas (EEK) Nr. 2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa izveidi, kas grozīta ar Komisijas 2007. gada 28. februāra Regulu (EK) Nr. 214/2007, 148. panta c) punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka “Kopienas pārstrādātāju” jēdziens šīs tiesību normas izpratnē attiecas ne tikai uz to produktu, kas ir līdzīgi kompensācijas produktiem, uz kuriem attiecas “izvešana pārstrādei” lūgums, Kopienas ražotājiem, bet arī uz ārpuskopienas izejvielām vai pusfabrikātiem, ko šajā lūgumā norādīto procedūras “izvešana pārstrādei” darbību gaitā ir paredzēts iekļaut kā sastāvdaļu Kopienas pagaidu eksporta precēs, līdzīgu produktu Kopienas ražotājiem.

***** Benzīna pievienošana it īpaši ļauj pārvarēt auksta dzinēja iedarbināšanas grūtības, kas saistītas ar tīra bioetanola izmantošanu (skat. Ballerini, D., “Les biocarburants: État des lieux, perspectives et enjeux du développement”, *IFP Publications*, izd. Technip, Parīze, 2006, 112. lpp.). Šajā ziņā skat. spriedumu *Roquette Frères* (C-114/99, EU:C:2000:568, 19. punkts), kurā Tiesa attiecībā uz lauksaimniecības produktu eksporta kompensāciju maksājumiem uzskatīja, ka “nevar pastāvēt ļaunprātīga izmantošana, kas izpaužas kā iepriekš eksportēta produkta atkārtota ievēšana Savienībā, tad, ja tam ir veikta būtiska un neatgriezeniska pārstrāde [...], kas ir izraisījusi tā paša par sevi izzušanu un jauna produkta rašanos, kurš iekļaujas citā tarifa pozīcijā”. Tomēr spriedumā *Eichsfelder Schlachtbetrieb* (C-515/03, EU:C:2005:491, 41. un 42. punkts) Tiesa ir spriedusi, ka tas, ka ir notikusi būtiska pārstrāde vai apstrāde Muitas kodeksa 24. panta izpratnē, nav šķērslis tiesību ļaunprātīgas izmantošanas esamībai, ja to veidojošie elementi ir pierādīti.